

Syria - zamieszki, wojna domowa. Wojna domowa w Syrii (2010-2011) - opracowanie

Władza dyktatorska Hafiz al-Assada trwała w Syrii od 1971 roku, kiedy w wyniku zbrojnego zamachu przejął on władzę w kraju. Przez szereg lat tłumiał wszelkie bunty zbrojne i zamachy opozycji. W pewnym momencie musiał nawet zwalczyć bunt własnego brata. Rebelie były pacyfikowane bardzo brutalnie. Udało mu się zachować władzę aż do śmierci w 2000 roku. Rządy w Syrii objął wówczas jego syn Baszar al-Assar.

Na przełomie 2010 i 2011 roku w krajach arabskich doszło do masowych protestów ludności przeciwko reżimom łamiącym prawa obywatelskie i prawa człowieka. Masy protestowały również przeciwko bardzo złej sytuacji gospodarczej i społecznej w swoich krajach. Najpierw doszło do wystąpień na terenie Tunezji (17 grudnia 2010 roku), następnie w Algierii (koniec grudnia 2010 roku), Egipcie (25 stycznia 2011 roku) i wielu innych krajach arabskich. Rozruchy w Tunezji rozpoczęły się po tym, jak jeden z bezrobotnych sklepikarzy na znak protestu przeciwko beznadziejnej sytuacji ludności w kraju dokonał samospalenia. 26 stycznia 2011 roku do podobnego aktu doszło w Al-Hasaka w Syrii – Hasan Ali Akleh podpalił się w ramach antyrządowej demonstracji. Kilka dni później na ulice zaczęli wychodzić inni przeciwnicy Assara – protesty odbywały się m.in. w Damaszku, Aleppo, Tall Kalach i w Darze.

W pierwszym okresie nie miały one masowego charakteru, mimo to policja aresztowała dziesiątki protestujących, którzy domagali się ustąpienia prezydenta. To wywołało jeszcze większe oburzenie – na znak sprzeciwu 10 marca więźniowie kurdyjskiego pochodzenia zainicjowali strajk głodowy. Sytuacja zaostrzyła się, a gdy 15 marca w wielu miastach Syrii protestowały tysiące Syryjczyków. Prezydent zdecydował się wysłać wojsko do tłumienia ulicznych demonstracji, w wyniku czego zginęło kilka osób. Demonstracje przerodziły się w powstanie przeciwko rządowi. Kolejne dni przyniosły już dziesiątki, jeśli nie setki zabitych. Kryzys w kraju spowodował, iż urzędujący rząd podał się do dymisji, jednak głowa państwa szybko powierzyła misję

stworzenia nowego rządu Adelowi Safarowi.

Przeciwko sposobom pacyfikowania demonstracji (użyciu gazów łzawiących, broni palnej i torturowaniu zatrzymanych) protestowała także opinia światowa, a w szczególności organizacje broniące praw człowieka. Podobnie władze wielu krajów wyraziły swój sprzeciw wobec polityki strony rządowej. Tymczasem uroczystości pogrzebowe ofiar przeradzały się w masowe wystąpienia przeciwko reżimowi. Pod koniec kwietnia do rozpędzenia protestujących użyto czołgów, a Damaszek i Dara zostały otoczone i ostrzelane przez artylerię, a następnie spacyfikowane.

Demonstracje i walki zbrojne toczyły się nadal w maju i w czerwcu, jednocześnie przeistoczyły się w otwartą wojnę domową. Służby bezpieczeństwa podejmowały się oblężenia kolejnych miast i brutalnie tłumili wszelkie przejawy buntu. Echa wystrzałów nie milkną w Syrii, działania zbrojne i masowe protesty odbywają się do chwili obecnej. Na razie niewiele wskazuje na to, by sytuacja mogła się ustabilizować.